

בס"ד

ימים נוראים אלו אותם אנו חווים היום כאשר מחוץ תשכל ותדבק רח"ל החרב בדמות הנגיף, ומחדרים אימה – בהם מתבודדים מרצון ומהכרח, בהם מתרחקים מחברת בני אדם, להיות כל איש בודד בביתו, ומרוחק מבני עמו, לא זכורים דוגמתם בעשרות השנים האחרונות ואף למעלה מכך.

לפיכך לא קל היה למצוא מאמר מאוצר מאמריו של רבי דוד זריצקי זצ"ל שיבטא במשהו את אשר היה הוא מעלה בעטו בתקופה שכזו, לעורר ולהבהיר את ההשקפה התורנית הבהירה בה עלינו להתבונן במצב, ולהביט בה בעיניים פקוחות ונכונות.

מאמר היכול לשקף במידת מה את הימים הללו מצאנו במאמר "ימי אמונה ובטחון" אותו כתב הסופר בימי החרדה והמתח של ערב מלחמת ששת הימים, בשעה שהישוב בארץ ישראל היה שרוי בפחד מפני הבאות.

קטעים שלמים מתוך מאמר זה, בהשמטת המאפיינים שהיו נכונים לשעתם, היו יכולים בהחלט להתפרסם גם בימים אלו.

נקוה ונתפלל ונזעק אל ה' שכמו באותם הימים, גם בימינו אלו נראה נסים גלויים ומתוך צרה ימציאנו פדות ורווחה וישועה גדולה.

בברכה

מערכת "נר לדוד"

ימי אמונה ובטחון

אנו העם היחידי שחתמנו על שטרות. לפני הרבה אלפי שנים היה הדבר, אז עמדנו מלוכדים, "כאיש אחד בלב אחד", כדי לשמוע את התנאים.

הבטיחו לנו להיות עם נצחי. הבטיחו לנו לתת לנו אפשרות להיות עם קדוש. הבטיחו לנו לחשל אותנו בכוח לעמוד בסבל – יותר מאשר כל עם אחר עלי אדמות. ועוד הבטיחו לנו שלא יקום עם סגולה כעמנו, לא יקום ולא יהיה.

ויחד עם כל ההבטחות הללו הטילו עלינו עול יקר וכבד מאוד —

— תרי"ג מצוות. כל התורה כולה.

אלה היו התנאים שהציגו לנו —

קבלנו אותם. אמרנו פה אחד: נעשה ונשמע.

חתמנו על שטרות. בשעה שחותמים על שטר אין הדבר כה קשה, אולם כאשר מציגים בפניך את השטר לפרעון עם סכום גדול שיש לפרוע, קשה הדבר.

ואנו משלמים שטרות מאז, מאז אותו יום גדול, כשעוף לא צייץ, כשכל העולם עמד דום למשמע הדברים שנאמרו – אנו משלמים את השטרות. חובות גדולים אנו חייבים, ובכל דור ודור אנו משלמים חובות, והשטרות הנפרעים חוזרים לבעל השטר.

וגם היום אנו ממשיכים לשלם את השטרות.

להוספה לרשימת התפוצה

נא שילחו את המילה "הוספה"

לתיבת המייל "נר לדוד" - nerledovid@gmail.com

והיה זה שטר חשוב מאוד ששילמנו לפני תקופה קצרה, יחסית, שטר שחתמנו את שמנו בדם של מיליונים, אולם השטר נפרע בזמנו, שכן הפנקס נשאר תמיד פתוח, והיד – ידינו, תמיד כותבת, רושמת כל פרט לזכות או לחובה, והנה ניתוספו שנים על שנים, תקופה אמנם קצרה יחסית, אולם השנים הללו נתארכו עקב השטרות שהועמדו לפנינו לפרעון, כי נקפו על חשבונו הרבה חובות, כידוע.

וגם עכשיו בימים קשים אלה – אנו נקראים לשלם שטרות.

ושום אגירת מזון לא תועיל, ושום כוחות של פלדה, ברזל או ניקל – יהיה בהם כדי לפרוע את השטר, ושום ריצה על פני בירות העולם בתחנונים ובאימים – לא תועיל, כי בעל השטר אינו מבקש זאת. הוא מבקש כי השטר יפרע במזומנים.

ויש באפשרותנו לשלם ללא קושי, אלא אם כן נסכים שיפרעו אותו על ידי הוצאה לפועל. וי לנו מההוצאה לפועל, היא כבר גבתה מאתנו שטרות בדרכים איומות, עדיין אנו מרגישים בכך.

שמא תאמרו: וכל כך למה? והיכן השטרות של העמים האחרים, ולמה אנו נשארים תמיד בעלי חוב, בשעה שאחרים פורעים שטרותיהם הקטנים ללא קשיים — —

זוהי התחייבותנו. אלה שפרעו את השטרות, כבר נתחסלו. לא במלחמות, לא בפרעות. המצרים אינם מצרים, הסורים אינם סורים, הירדנים אינם ירדנים ואף הפלשתינאים – אינם פלשתינאים כלל. כמעט ואין אומה בעולם שהיא אותה האומה כפי שהיתה לפני שלושת או ארבעת אלפים שנה.

ואנו – יהודים, כפי שהיינו בעת חתימת השטר, אותה חתימה שלנו, בעברית, אותו השם נשאר לנו, אותה ארץ, אותם שמים, אותם הפנים, קלסתר הצורה שלנו נשאר בדיוק כפי שהיה לפני חמשת אלפי שנה, לא עלה בידי הרוצחים לרוצחו, בידי המשמידים – להשמידו, בידי השכלתנים להבין אותו לאשורו, וכל אחד הבין אותו אחרת, וכל אחד דרש מאתנו משהו שהוא עצמו לא ידע מהו, וכיצד לוקחים את זה מאתנו.

וגם עכשיו, רבותי, גם עכשיו מבקשים מאתנו משהו, ואף אחד אינו מבין כי מאתנו אי אפשר לקחת מאומה, אם אין אנו רוצים ליתן. כל צעד שאנו עושים – הוא נס גלוי, כל צרה הבאה עלינו ח"ו – כבר נרשמה בספר הדורות, ואין חדש בשמי הצרות שלנו, כי כל צרה שבאה עלינו בכל הימים, היתה תמיד מלווה בנסים גדולים, רבותינו ראו את הנסים עוד בטרם תבוא הצרה, קטני האמונה, ראו את הנסים רק זמן רב לאחר שהם התרחשו.

התקופה שלנו – אין כמוה לאגירת בטחון ואמונה.

כי מי שאמונה בלבו, ושכל בקדקדו, מסתכל על המתרחש, לא רק בשבועות האחרונים אלא במשך כל התקופה שלאחרי השואה – בעינים שונות. יש המסתכל באדישות, אדם כזה לא איכפת לו אם יורקים בפניו או מציגים אותו ערום ברחובה של עיר, יש המסתכל מתוך תמהון, הוא ראוי שישים אל לבו ואז ימצא, כי לא עבר עלינו יום אחד ללא נס גלוי, אלא שכבר אמר ה"חפץ חיים" על פרשת בחוקותי, כי ישנם אנשים האוטמים אזניהם ומסרבים לשמוע את דברי התוכחה שבפרשה זו, בעיירות הגולה נטלו העניים כסף כדי לעלות לתורה לתוכחה, כיום נוהגים שהקורא בתורה לוקח לעצמו את העליה לתוכחה, אולם אומר ה"ח צוק"ל, משולים אנשים לאותו אדם שביקש לדעת את הדרך למקום פלוני, אמרו לו את הדרך והזהירוהו שהיא מלאה קוצים, נחשים וכל מיני חיות רעות.

מה עשה אותו אדם? נטל מטפחת ושם אותה על עיניו לבל יראה את הסכנות האורבות לו בדרך.

כך, אנשים כאלה נמצאים, החושבים כי אם הם יסיחו דעתם מן הסכנות האורבות לנו, ינצלו מהן, והרי זו טיפשות. אלה המסרבים לראות את הנסים וללמוד מהם, אלה הרואים בכל מה שקרה עד היום – דברים שהתגלגלו לפי לוח זמנים, לפי דרישת או סירוב האו"ם, לפי תוקפנותה או רצונה הטוב של המדינה הקומוניסטית הזו או האחרת, אלה שעדיין לא למדו לראות את האמת בנוגע לעמנו תמיד, בכל תקופה ועד היום, יום שני או שלישי בשבת פרשת במדבר – לשווא הם סובלים, לשווא הם עומדים בחזית, לשווא הם טורחים להבין את המעצמות או את האו"ם ומזכירו.

אם אין אדם נוקף אצבעו למטה עד שמכריזין עליו מלמעלה, הרי שלא האו"ם וכל שכן שלא מזכירו הבורמני, לא נאצר – תלמידו של היטלר ולא האחרים העומדים עלינו מבינים אותנו, הם כלל אינם מבינים אותנו, הם רק יודעים לפי השם "ישראל" או "יהודי" אולם מלים אלה הן נבובות וללא כל משמעות אם אין יורדים לעומקם של המושגים הללו, והרי הם, כל עמי העולם, אינם יודעים על השטרות שעלינו לשלם בבל תקופה ותקופה, הם חושבים שזו ישראל הלוחמת, שזו ישראל המבקשת מעבר במיצרי טיראן, שזו ישראל הצועקת – ולא היא —

— השטר הונח על השולחן לפנינו ואנו חייבים לפורעו באיזו צורה שהיא.

ואם לא נפרע אותו בתשובה ומעשים טובים, נפרע אותו, לפי דעת הטפשים באמצעות האו"ם. נתרגש אם מזכיר האו"ם רימה אותנו נתרגש כשכוחות מצרים גירשו את חיילי האו"ם, נתרגש מדבריו של השליט הקומוניסטי, שתפקידו לערער את העולם תמיד —

ואף אחד מאומות העולם אינו יודע כי אילו רצינו באמת, לא היינו נזקקים לכל הטראסק הזה, היינו לועגים לאו"ם ולמוסדותיו, שלא נבראו אלא לסמא את העיניים, היינו צוחקים מכל השתדלנות הזו ומכל ה"טובות" וה"ידידות" שעמים רבים מביעים כלפינו ומוכנים לגמול לנו בכל עת צרה וצוקה. כי הנה העמים כולם כבר גמלו לנו, לפני קרוב לשלושים שנה, כולם גמלו לנו, כל אחד לפי דרכו ותכונתו, כל אחד לפי יכולתו או אי יכולתו.

אף אחד אינו חייב לנו, כי לא הוא אשר הציג את השטר לפירעון.

אולם עלינו לדעת היום, מחר ולאחר זמן, כי אין אנו חייבים למישהו כלום, זה שאנו חייבים לו – יפרע את השטר בדרכים הידועות רק לו.

משום כך: אין כתקופה שלנו – לאגירת אמונה ובטחון.

המודיע. כ"ג אייר תשכ"ז

שורות חרישיות

קול הדממה

— השמעת פעם את קול הדממה?

בשעה שלא נשאר לך כלום מלבד חייך השוממים, בשעה שהפער בינך לבין תקוותך התרחב עד לבלי השיג – היא באה, וקולה – קולך, והיא מבינה אותך יותר מאשר מישהו אחר בחיים מסוגל להבינך.

אין הליטוף שלה כליטוף דומית הליל, אין קולה כקול פעמי הליל על פני רסיסי הטל ואין היא מבריקה בשלוותה כצהרי בוקר — — —

היא שקטה כמחשבת הזקן, פורשת את כפיה עליך כאם על בנה יחידה, כי אין לדממה בכל העולם כלום מלבדך, ברגע זה.

היא מחפשת אותך משום שגם היא בודדה כמוך וגם לה לא נשאר כלום בהוויתה מלבד המקום הקטן בלבך. אין היא באה לפתע כמו שלוות השמחה ואין היא מתדפקת על דלת ביתך כחיי העושר או העוני, היא מרגישה כי גינוני דמותה נחרתים לפניך – והנה היא ישנה.

פניה – פניך האמיתיים שלא שזפתם עין השחקנות השולטת בך מן הבוקר עד הערב, אין היא דורשת ממך כלום והיא נותנת לך את הכל, את הדממה רווית הנצחיות שבה ערגת אליה ולא ידעת כיצד מגיעים אליה. ופתאום הנך מרגיש והנה יש לך הכל, הוויתך דחוסה בהווית הדממה, אין לך צורך בשום נדנד אבר, הכל מוכן לפניך כאשר מוכן היקום לשלוות האין סוף.

ואתה יחד אתה יוצא על פני תבל שנברא זה עתה בשבילך מחדש.

אני יודע, כי צר לך המקום בעולם. באשר הוא מתחיל בקדקדך ומסתיים בכף רגלך, אולם גם לדומיה צר המקום, ומשום כך היא נודדת ממקום למקום, מפסגת ההר לתהום העמק, לך אחריה אולי תמצא בפעמי רגליה מקום לנוח.

לפעמים אתה יושב ליד החלון ומביט ישר לעיני הגשם הטרוטות, הוא יורד ויורד וכל טיפה מגלה לפני כל העולם את הדומיה, וכשיורד שלג מיד הוא מתחבק עם הדממה, כי שניהם מלאי עצב כמוך. חתור נא לקראתם, התערב בדומיית העצב השוררת בהם, אולי אז ירווח לך.

— השמעת פעם את קול הדממה הבוקע ועולה מתהומות ים?

זהו רשרוש הכלבים של הים.

— השמעת פעם את קול הדממה הבוקע מן היער בסערה?

זהו קול המיית השרשים של עצי היער.

— השמעת פעם את קול הדממה הבוקעת ועולה מעובי האדמה?

זהו קולו של האדם הנרקב באדמה. הוא רוצה לספר לך על הרקבון השוכן באדם בכל מקום שאין הדממה שוררת בו.

ואתה, ביחד עם הרקבון צועד על פני תבל שנברא בשבילך כל רגע מחדש.

המודיע, י"ט אדר תשט"ז